

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОРІВНЯЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ»**

Галузь знань	050 «Соціально-поведінкові науки»	Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	052 «Політологія»	Семестр	6
Освітньо-професійна програма	«Політологія»	Тип дисципліни	обов'язкова
Факультет	Економіки і менеджменту	Кафедра	Філософії та соціально-політичних наук

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5.5	165	36	36	-	-	93	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Кваша Олександр Павлович, kvashaalex@ukr.net

Кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціально-політичних наук ДДМА.
 Досвід роботи – 22 роки.
 Автор понад 40 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 2 монографії з актуальних проблем політичного життя суспільства.
 Провідний лектор з дисциплін: «Філософія», «Політологія», «Загальна теорія політики», «Історія та теорія демократії», «Історія філософії України», «Порівняльна політологія»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Історія України та української культури», «Всесвітня історія», «Історія та теорія демократії», «Історія зарубіжних політичних вчень». «Громадські об'єднання і організації», «Історія політичної думки України», «Загальна теорія політики»
Постреквізити	«Філософія політики», «Політичні еліти і лідерство», «Теорія міжнародних політичних відносин», «Політичні системи і режими сучасності».

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки (ІК); - знання предметної області та професійної діяльності (ЗК01); - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК06); - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК07); 	<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки (СК01); - здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки (СК02); - здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах (СК03); - здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування (СК05) - здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні (СК06).
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
<ul style="list-style-type: none"> - розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності (РН01); - вміти критично мислити у сфері професійної діяльності (РН03); - розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення (РН07); - вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки (РН08); - вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування (РН11). 	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	<p>Порівняльна політологія займає важливе місце в системі політичних наук. Це пояснюється тим, що вона не відкриває нові факти, але, використовуючи компаративний аналіз, дозволяє глибше зрозуміти сутність політики, виявити спільні та відмінні риси у функціонуванні політичних процесів і систем, спрогнозувати їх перебіг, визначити специфіку.</p> <p>Для студентів-політологів окреслене коло питань сприятиме кращому опануванню професійно-орієнтованих дисциплін та успішному фаховому становленню. Крім того, засвоєння курсу “Порівняльна політологія” формує навички самостійної роботи над актуальними проблемами політології, допоможе студентам оволодіти засадами політичної теорії, озброїть їх методикою політологічного аналізу та специфікою компаративних досліджень.</p>

Мета	Ознайомлення студентів із місцем порівняльного аналізу в системі політичної науки та основними засадами соціополітичних поділів і компаративістики, як важливими передумовами професійного становлення політолога.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль I						
1	Порівняльна політологія як напрямок політичної науки.	16/20	4/1	2		10/17
2	Порівняльний метод у політичній науці. Організація порівняльного дослідження.	16/20	4/1	2		10/17
3	Порівняльне дослідження політичних систем.	20/18	4	6/1		10/17
4	Порівняльне вивчення інститутів держави.	20/22	4	6/1		10/17
Змістовий модуль II						
5	Порівняльне дослідження форм правління.	18/20	2	6/1		10/17
6	Політичні режими та їх різновиди.	18/22	4/1	4		10/17

7	Порівняльне дослідження політичних партій та партійних систем.	18/22	4/1	4		10/17
8	Вибори і виборчі системи: порівняльна характеристика.	16/17	4	2		10/17
9	Порівняльне дослідження політичної культури і форми участі громадян в політичному житті.	18/18	4	4/1		10/17
10	Контрольна робота	5/4	2			3/4
Усього годин		165	36/4	36/4		93/157

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.

ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.35 15.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авксентьева Т.Г., Бакіров В.С., Герасіна Л.М., Довбня О. М., Калиновський В. Б., Литвиненко О. В. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу / Харківський національний ун-т ім. В.Н. Каразіна / Віль Савбанович Бакіров (ред.), Микола Іванович Сазонов (ред.). — Х., 2008. — 576 с. 2. Аляев Г. Є. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Г. Є. Аляев. — Вид. 2-ге. — Полтава: АСМІ, 2011. — 312 с. 3. Аркуша О.Г. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності: наук. вид. / О.Г. Аркуша, С.О. Біла, В.Ф. Верстюк, С.І. Віднянський, Є.І. Головаха, В.М. Горобець ; Ін-т історії України НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф.Кураса. — К.: Ніка-Центр, 2008. — 988 с. 4. Белов Д.М. Порівняльно-правовий аналіз інституту президенства України та Франції. — К., 2005. 5. Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура країн Європи в контексті інтеграційних процесів. — Чернівці, 2004. 6. Бебик В. Політологія : наука і навчальна дисципліна: Підручник. - К.: Каравела, 2009.- 496 с. 7. Гелей С.Д. Політологія: Навчальний посібник/ С.Д.Гелей, С.М.Рутар.- 6-ге вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2007.- 309 с. 8. Гьофе О. Демократія в епоху глобалізації / О. Гьофе. — К. : ППС, 2007. — 436 с. 9. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Концептуальні основи теорії політики: Навчальний посібник. — К., 2008. — 307 с. 10. Дахно І.І., Тимофієв С.М. Країни світу: Енциклопедичний довідник. — К., 2007. 11. Конончук С.Г., Валецький О.Л., Ярош О.А. Практика бікамералізму в унітарних державах (порівняльний аналіз). — К., 2008. — 112 с. 12. Кваша О. П. Політологія : курс лекцій. Краматорськ : ДДМА, 2019. 135 с 13. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. — 2-ге видання, виправлене. — К., 2004. 14. Almond G., Powell B. (eds.). Comparative Politics Today. A World View. 4th ed. —Glenview; Boston; London: Scott, Foresman and Company, 1988 	Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Романюк А.С. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи: монографія /Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Л.: ВЦ ЛНУ імені І. Франка, 2007. — 391 с. 2. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір /Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Л., 2004. — 392 с. 3. Ротар Н. Форми участі населення у політичних процесах. Навчальний посібник. — Чернівці, 2004. 4. Рудич Ф. М. Порівняльна політологія : Навч. посіб. — К. : МАУП, 2006. 5. Сарторі Джованні. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідж. структур, мотивів і результатів: Пер. з 2-го англ. вид. — К., 2001. 6. Ткач О.І. Еволюція порівняльної політології: історичні періоди // Вісник Київського національного університету: філософія і політологія. — 2003. — №49. 7. Уотс Рональд Л. Федеративні держави / Перекл. з англ. Р. Ткачук. — Харків, 2002. 8. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій та партійних систем / Ю.Р. Шведа. — Л.: Тріада плюс, 2004. — 523 с.
--------------------	--	----------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – контроль поточної роботи на семінарських заняттях. Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.	25	40	1-18
2	Написання реферату, або презентація.	5	10	1-18
3	Модульна контрольна робота	25	50	18
4	Оцінка поточної успішності	55	100	19
	Підсумковий контроль	55	100	19

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках здобувача і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни

			складання	
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни